

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinnél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilvántér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Tanulságok.

Az elmúlt hét két nagyjelentőségű napja nem mulhatott el a nélkül, hogy a multat ismerő magyar ember néhány politikai szempontból kiválóan érdekes körülményt figyelmen kívül hagyhasson.

Felséges uralkodónk 78-ik születésnapján, éppen úgy a magyar alkotmányos monarchia fenséges emlékü megalapítójának: Szent Istvánnak a magyar nemzeti hagyomány által is megszentelt névünnepe ezer meg ezer templomban szállt fel a hálaadó ima az egek Urához, és ezer meg ezer ajkon felcsendült az „Isten áldd meg a magyart“ ihletteljes himnusz.

Szent Istvánért, a nagy királyért, kinek áldásos jobbát áhítatos közönség tizezrei közt hordozzák meg, a magyarságnak igaz lelkesedéssel és mélységes kegyelettel kell ünnepelni, mert az ő egyénisége valóban a történetileg megszemélyesített magyar állam-eszme. Önálló, független állami életünknek eszménye, de az a tudatunk is, hogy a népek sokaságában való egyedülvalóságunkban a nyugati nemzetek életével összefűzve tartathatjuk csak meg állami létezésünket és biztosíthatjuk életjogunkat.

Bizonyára felvethetjük a kérdést: hogy Szent István évezredes örökségének, a magyar államiségnek gyarapítottuk-e erejét, vagy

tékoztunk belőle? Erősítettük-e Kárpátoktól Adriáig az állami egység benső kötelekeit, vagy elhagytuk gyöngülni, szakadozni?

És ezekre a kérdésekre felséges Urunk 78-ik születésnapján felelhetünk meg, kinek ereiben szintén van az Árpád dynastia véreből s a ki nagy és nehéz küzdelmek után szintén az alkotmányos monarchia erősítésére, fejlesztésére, e monarchia népeinek boldogítására fordította ereje legjavát, világszerte elismert bölcsességét.

Nemzeti kormányunk, nagy többséggel rendelkező parlamentünk van. E kormányunk és e parlamentek kezében van — szerencsére: nem kizárólag — a nemzet sorsa, nekik kellene a király és a nemzet közötti harmóniát a nemzet javára fejleszteni és bensőbbé tenni.

Ha figyelembe vesszük, hogy kik most a kormány és kik a parlamenti többség tagjai s ha nem feleljük el, hogy éppen ők voltak a parlamenti nagy obstrukció előidézői, — valóban csodálnunk lehet, hogy mily szomorúan jelentéktelen az az eredmény, amit „bölcs mérséklettel“ javunkra felmutathatnak és mily tömördek a veszteség, mely a benső nemzeti egységet, a nemzeti erőt, a nemzeti tekintélyt érte.

De hinnünk kell a jobb jövőben. Ha nem pusztult el nemzetünk a véres zivatarnak dühében, nem veszhet el a mo-

csárban sem, hová szerencsétlen kezű, állhatatlan lelkű, tapasztalat és bölcsesség nélküli vezérek vezették tévelygéseik bolygó tűzével.

Él magyar, áll Buda még. Szent István nagy örökségét hivebb és hivatottabb vezéri kezek kell hogy védjék, erősítsék, — és más férfiak kellene a parlamentbe, kik nem csak otthon tudnak kiabálni poharak között, hanem erős nemzeti lélekkel és tehetséggel tudnak dolgozni is a hazáért.

Szemle.

Lesz-e, nem lesz-e katonai létszámemelés? Azt állítják, hogy a király nem akar az idén politikai komplikációkat, tehát nem lesz. Mások szerint a kormány junktimot szeretne a létszám felemelés és a választójogra vonatkozó javaslat közt, úgy, hogy a létszámot mérsékelten felemelné, a választói jogot pedig a tervezett „általános“ helyett megszorítaná. Hogy a létszámot részben fel kell emelni, tekintettel a tüzérség nélkülözhetetlen szaporítására, azt — Wekerle szerint — a sarki hordár is tudja. Hogy a választói jogot, az 1874. évtől fogva változott viszonyokra való tekintettel ki kell és ki lehet terjeszteni, az szintén elvitázhatlan. De hogy éppen kivétel nélkül általa-

TÁRCZA.

Modern lovagiasság.

Vagy ha úgy tetszik, mondhatjuk így is: a lovagkor modern formákban. Mert ne mondja senki, hogy a lovagkor e földön egészen véget ért, míg van ifju, ki egy leány kezéért küzd s míg van leány, ki neme részéről elégnék tartja gyöngéd el-lágyulással lohelni el szerelmese fülébe a rövidke, de annál többet mondó „tied vagyok“-ot.

A tudományos szinezet kedvéért vegyük elő emlékezetünkől azt, amit a lovagkorról tanultunk. Lovagkornak nevezzük a keresztény középkornak azt a szakaszát, midőn a hűbéri rendszer talaján a királyi udvarok légkörében egy olyan rend fejlett ki, mely célul tűzte ki a férfias erények fejlesztését, ápolását. Ezen erényekkel szorosán összefüggött a nőekkel szemben való hódolat. A lovagiasság alapfeltétele volt a hölgyek körül való szolgálat. Neve: a Minnedienst; költői és dalnokai a Minnesangerek. A lovagok külső ismertető jelei voltak a tarka, szines selyem és bársony ruha, a hetyke kalpag; az inkább díszül szolgáló, de alkalmasszerűleg élesnek is mutatkozó gyikleső (spádé); a pengetős, hurok hang-

szerek s ami ezeknél fontosabb, a hölgyek körül hódolattal való forgolódás.

S minő örökség maradt reánk a lovagkorból? A lovagi nevezetre a ló birtoka is megkívántatnék. Sajnos, a gyorsan haladó civilizáció mindinkább kiküszöböli e nemes fajú állat igénybevetelét; úgy, hogy ma már csak az igazi s képzelt nagyurak használják a lovat, de azt is inkább arra, hogy lóhátról beszéljenek a közönséges halandóval. Emiatt még nem esünk kétségbe!

A gyikleső, vagy spádé nem vesztett tért azóta sem. Kizárólagos használatát azonban a hadsereg foglalja le magának. Ez pedig már kétségbeesítő! Mert a nőknek a hagyományok ápolásában nyilvánuló hajlama bizonyos atavistikus rajongást tart bennök ébren a lovagkor egyes emlékei irányában s így nem csoda, ha a mai nő is némi előszeretettel hallja a kardcsörgetést. Nem hihető, hogy tisztességes, de civilizált köztől egy is ne lett volna abban a helyzetben, hogy midőn hölgytársaságban szelleme már-már egész teljében kibontakozott s elméi sziporkáival a jókedv derűs égboltozatát varázsolta elő, egy egyenruha s az ahhoz tartozó kard megjelenése kizökkentette arról a pályáról, hogy a társaságban továbbra is hangadó legyen. Nem ok nélkül mondta hát a római: inter arma silent Musae! (Fegyverzaj közt elnémulnak a muzsák.)

Épp oly egyszerű tehát annak a magyarázata, miért látjuk mi kardtalan halandók a hadseregben oly következetesen a középkornak egy reánk szakadt maradványát s miért vonzódik a romanticizmusra hajló női lélek a középkor eme maradványai, a lovagkor kardos képviselői felé. S bár teljes elismeréssel adózunk a tisztikardnak háborus és háborutlan időben való mozgékonyasága iránt, mi, nem hadi lények a tisztikard viselésének jogot nem azért akarjuk elvitatni a hadseregtől, mivelhogy háborumentes időben is játszi könnyűséggel repül ki hüvelyéből, hanem, mert abban látjuk civilizáltunk és polgári férfiaságunk sok fájdalmas leveretésének fő-fő okozóját.

A férfidivat is nagy változásokon ment át azóta. Akkor még nem volt szükség arra, hogy a férfi neme sajátosságait külső jelekben is nyilvánítsa, sőt éppen nőiesen könnyed, lenge, világos szini ruhákat viselt; sőt legsajátosabb diszétől, a bajusztól is megvált, csakhogy annál gyöngédebb legyen hódolata s azonságosképen az arczbőre is. Ma pedig komoly, sötétszínű ruhaviselet az uralkodó; a bajusz pedig a tartós kultiválás folytán, merész lendületben eljutott arra a magaslatra, honnan II. Vilmos büszkén tolmácsolhatta az ujsághirdetések utján a nagyvilágnak: Es ist erreicht?

No és a nőekkel szemben való hódolat?!

nos legyen, azt még egyetlen nemzetiségekkel és radikális szocialistákkal bajlódó vármegye sem könyörögte ki, amelynek érzeke és kedvezőtlen tapasztalata bőségesen van ezen a téren. De hát a létszámfelemelést is, az általános választói jogot is a koalíció programja szerint a király akarja s mert a koalíció most mind a kettőtől fázik, feltve a népszerűséget is, hatalmat is, — világos, hogy miért akar junktímet olyanformán, hogy csak keveset a — jóból, mert a sok jó (?) megárthat.

A nagyszerb összeesküvésről nagyon csinyján irnak a lapok. A nagy szörnyűkódások alig van nyoma. Miért? Azt legjobban azok a képviselő és más urak mondhatnák meg, akik — más irányban és más célból ugyan, de jól felbuzdították a horvát és szerb nemzetiségű fanatikusokat a régi vaskezü kormányzat ellen s a függetlenségek mellett.

Villanyvilágításunk.

Már épül a villanytelep, már ki van jelölve utcáinkon a lámpák helye, nemsokára megindul az egész városban a felszerelés lázas munkája, úgy hogy legkésőbb folyó évi november hó 1-én villanyfény fogja világítani a mi sötét utcáinkat és ezzel városunk a haladás útjára tér.

Megszűnik tehát szobáinkban a füstölgő, a rosszul égő és legtöbbször kellemetlen illatu petroleum-világítás, hogy helyét adjon a kényelmes, ragyogó villanyfénynek. Nem lesz többé petroleum robbanás, kényelmetlen és időt rabló lámpakarítás, és úgy a meggyújtás, mint eloltásnál kellemesen fogjuk nélkülözni ezentúl azt az eddig is nehezen tűrt füstölgő kanócz illatot, mely megtöltötte szobáinkat.

Bizonyára sietni fog mindenki bevezettetni a villanyt, hiszen az hektówattóránként azaz 100 wattóránként és óránként csak hat fillérbe kerül. Ez oly jutányos ár, a minél a petro-

Valószínűleg ebben léssen az ellentét a lovagokkal a legkirívóbb. A mai lovagok legelső feltétele a vasalt nadrág s a vasalatlanság, sőt bárdolatlan beszédmodor. A természethez való visszatérés ebben kulminál a legszembetűnőben. A mai ifju nem érheti el a hölgyek szemében a lovagiasság eszményét, ha modorában nincs bizonyos hanyag hányavetiség, a nővel szemben bizonyos fölényes ignorálás, társalgásában az elmésséget kopizáló léha elménczkedés, mely hol a feltétlen kétértelműség, hol a feltételes, de egyértelmű ostobaság kies virányain csapong.

Mert csodálatos, de igaz, a nők maguk rontják le maguk alatt azt az emelvényt, melyre egykor a férfiak hódolata emelte őket fel. Természetes: a nő így szoktathatja rá a férfit arra a tudatra, hogy ő nem égi lény, nem angyal, hanem igenis földi teremtés s mint ilyen, könnyebben megközelíthető.

Az a pajtáskodó hang, mely a zsürok csenevész talajából nőtt ki, bizonyos új, modern nimbust kölcsönöz a két nem egymásközi viszonyának. S csodálatos változása az időnek, hogy az ifju lovag, ha hölgytársaságban érvényesülni akar, átveszi a nők szerepét s a kedves távollévőket azzal az odaadással szapulja, amilyen szapulásra a régi jogvilágban csak a gyöngébb nemet tartot-

leum világítás is többé kerül, nem is számítván azt a nagy kényelmet, a mi a villanyvilágítást az egész világon annyira általánosította. Hiába kísérleteznek a különféle világító eszközökkel, végre is mindenki a villanyvilágítást találja legjobbnak.

Ha azonban valaki az elektromos áramot egy évben átlag 365 órán felül használná, a 365 órán túl eső résznek az ára hektówattóránként már csak 4 fillér.

Oly világítási berendezések, vagy világítási berendezések oly részei, melyek csak nappal reggel 7-től este 4 óráig, vagy csak nyári időben április 1-től szeptember 15-ig használnak áramot, árkedvezményben részesülnek, a mennyiben a nappali fogyasztásért hektówattóránként öt, csak nyáron használt áramért négy fillér; 400 órán túli átlagos évi fogyasztásnál pedig a 400 órán túli évi fogyasztásért mindkét esetben hektówattóránként három fillér az egységár.

Az elektromos áram ára motorok hajtására, vagy más ipari célokra — tekintet nélkül a nap szakára, a melyben az áram használatik — hektówattóránként két fillér. Ezen felül ha a meghatározott esti órákban a motorok szünetelnek, az áram ára már csak 1-2 fillér.

Az utcai vezeték-hálózatától az utcai berendezések ólombiztosítójáig, illetve főáram-órájáig szolgáló csatlakozó vezeték elkészítését a városi elektromos-mű kizárólag magának tartja fenn és azt díjmentesen eszközözi, ha a fővezetektől a telek határa 50 méternél távolabb nincs. A szobai vezeték elkészítését is elvállalja és igen mérsékelt árért teljesíti a társaság. A vállalat a vonatkozó tervezeteket igen szívesen és szintén díjtalanul végzi; ajánlatos e tárgyban az eljárást mielőbb megindítani, mert később a teeadóik a vezetőségnek úgy fölhalmozódhatnak, hogy a bevezetés esetleg halasztást szenved.

Igyekezünk a berendezés költségei iránt is tájékozódni, de az elsősorban az igényektől, másodsorban pedig a helyiség nagyságától függ. Azonban meggyőződhetünk, hogy

ták képesnek. Nem gondolják meg hölgyeink, hogy ezzel saját maguk ellen adnak fegyvert a férfiak kezébe; mert holnap akármelyikük lehet az a bizonyos távollévő.

Én, ha a hölgyeknek volnék, társadalmi bojkottot kezdeményeznék az olyan lovag ellen, ki a pletykaszövécs nemes művészetéig férfiatlanodott. Legyen az ezután is a gyöngébb nem joga! De ez volna a legtermészetesebb védekezése a nőknek a férfakkal szemben, mert aki a nőket általánosságban nem becsüli meg, az azt az egyet, akit igazán kellene, a feleségét sem fogja becsülni s így szeretni sem.

A mai zsüros, vasalt és drótozott férfiasága „aranyifjuság“ a legléghabb felületesség, a női nem lekicsinylése s a férfi méltóság és férfi kötelesség nemismerésében nevelődik fel; az ilyen férjektől pedig mentse az ég minden leányt.

Jól lesz tehát, ha a nők mielőbb elzárják a zsürtermek ajtaját az olyan legény elől, aki a nőkről, ha távollévők is, nem a tisztelet hangján beszél; viszont pedig — nem lévén részrehajló — minden legényembernek azt tanácsolhatom, hogy az olyan nőtől mielőbb huzódjon vissza, aki a női nem számára nem igényeli a tisztelet jogát.

Gallenus.

az igen mérsékelt és ezen felül a legkényesebb igényeket is ki fogja elégíteni. Különben is az építkezést a Ganz-féle villamossági r.-t. fogantatosítja, a mi tekintve a gyár világszerte elismert jó hírnevét, magában véve is elegendő biztosítékot nyújt arra, hogy onnan a legjobb munkát fogjuk kapni.

Az elektromos-mű a berendezések számára szükséges áramórákat díjmentesen szolgáltatja. A csatlakozási főbiztosítókat az az elektromos-mű adja és szereli fel a fogyasztás színhelyén. A szerelési költségek, valamint anyag költségeinek megtérítése fejében a fogyasztó az áramszolgáltatás megkezdése előtt az áramóraért egyszer s mindenkorra öt koronát fog az elektromos-mű pénztárába fizetni. Természetesen ezek a dolgok az elektromos-mű tulajdonát képezik, de az e tekintetbeni javítási munkálatokat is a mű saját költségén végzi.

A fogyasztott áram havonként utólagosan fizetendő, a berendezési és felszerelési költségek is részletekben törleszthetők.

A részvénytársaság irodája a gabonapiactéren van és ott a kérdezősködőket szívesen látják és készségesen adnak mindenre felvilágosítást. Ott van egyszersmind a raktár is, mely igen dusan van felszerelve és a megtekintésre nagyon érdemes.

Vegyes hírek.

— **Lapunk az országgyűlési szünet alatt hetenkint egy számban, vasárnap, jelenik meg.**

— **Ő Felsége 78-ik születésnapja** alkalmából városunk háza ki voltak lobogóva, megelőző este pedig ki lettek világítva. Az ünnepélyes isteni tiszteleteken br. Kemény Árpád főispán s az összes tisztviselői karok résztvettek, a r. kath. templom előtt pedig a m. kir. honvédség volt teljes diszben, zászlóval felállítva.

— **Szent István király** napján zászlódiszben volt a város. Az ünnepélyes isteni tiszteleten a róm. kath. egyházban br. Kemény Árpád főispán s a polgári és katonai tisztikar és nagyszámu közönség vett részt. Az egyházi énekkar, Horváth István budapesti joghallgató közreműködésével, szép énekével kiválóan emelte az ünnepélyt.

— **Gyászír.** Özv. dr. szemeriai Szász Béláné született Mentovich Julia egyetemi tanár özvegye, életének 58-ik évében f. hó 19-én csendesen elhunyt Alsóbadason. A derék jó nőt méltán gyászolják: Mentovich Ferencz mint testvére, Szász János, Szász Anna férje dr. Gyarmathy Dezső és gyermekeik, Szász Béla s neje Parádi Gizella és gyermekeik, Szász Irén, férje Székely Ödön és gyermekeik, Szász Róbert és neje Maixner Valeria, Szász Lili férje Beretvás Ferencz és gyermekei, Szász Ilona, Szász Böske, Szász Domokos, Szász Andor, Szász Fanni mint gyermekei, vejei és unokái.

— **A Kossuth Lajos asztaltársaság** felhívást adott ki a közönséghez, hogy Kossuth Lajos emlékére Lajos napja előtti estén, vagyis hétfőn este világítsa ki ablakait.

— **Óvodai ünnepély.** A szénatéri áll. óvodában tegnap délelőtt tartották az évzáró ünnepélyt a hatóság, a szülők és érdeklődők részvételével. Öröm volt látni és hallgatni azt a sok apróságot, hogy mily szépen és ügyesen lépegettek, énekeltek és a hozzájuk intézett kérdésekre mily okosan feleltek. A buzgó óvónők a megérdemelt dícséretet ebben megkapták és abban, hogy szeretettel ragaszkodtak hozzájuk a gyermek-

sereg. Pár heti szünet után szept. 10-én kezdődik a beiratás.

— **Az EKE** folyó évi szeptember 6-án vasárnap Gyergyószentmiklóson tartja f. évi közgyűlését. Ez alkalommal 5 igen szép kirándulás is lesz a Gyilkostóhoz, Maros-hévízre, Szovátára, Tusnádra és Borszékre. A résztvevni óhajtok jelentkezzenek f. évi szeptember 2-ig az EKE irodájához Kolozsvárra.

— **Az ifjúság katonai kiképzését** gróf Apponyi miniszter Magyarország valamennyi középiskolájára kiterjeszti.

— **Eötvös Károly** orsz. gy. képviselő, ki a koalíció vezérő-bizottságának is tagja volt, megírja a vezérő-bizottság történetét. Ismerve Eötvös kényelmes természetű lévén, sokan valószínűtlennek hiszik, hogy ez a sensatiós leleplezés, melyhez br. Bánffy Dezső is nyújtott volna adatokat, valaha megjelenjen. Most már azt is híresztelik, hogy ez a mű nemetül is meg fog jelenni. Miért? Nem elég-e, ha a magunk baját mi ismerjük s magunk igazítjuk? Hát az is lehet, hogy Eötvös könyve dacára sem lesznek eligazítva.

— **Felfüggesztett tűzoltó-egyesület.** A balázsfalvi tűzoltó-egyesületet magyar államellenes működése miatt a belügyminiszter felfüggesztette. Mint szükséges intézményt most a járás főbírája vezeti tovább.

— **Óriási jégverés** és romboló viharok okoztak az erdélyi részeken rendkívüli károkat. Nagyszében, Déva, Piski és Hátszeg vidékén ökölnyi nagyságu jég hullott, a fellegszakadások miatt áradás pusztított. Szőlő, gyümölcs, kukorica tönkre ment. A takarmányt részint elhordta, részint eliszapolta az árvíz. A vasúti vonalakat meg rongálta s a hidak egy részét elsodorta a rettenetes vihar. Az időjárás nagyon lehült s a minduntalan záporos hideg napokat csak 21-én váltotta fel melegebb időjárás.

— **A fejfájás** közvetlen oka az agy vérkeringésének szabálytalansága. Ennek okai a következők: az agy megerőltetése, gondok, megrázkódtatások, rossz levegő, nagy hőség, sok ülés, sok dohányzás, éjjelezés stb. stb. Nem kell hangsúlyozni, hogy a tiszta, üde fej kétszeres munkaképességet jelent. Ne mulassza el tehát senki a kitűnő hirnévnek örvendő Beretvás-féle Migrén-Pasztillát állandóan tartani, mert ez 5 perc alatt még a leghevesebb fejfájást is biztosan megszünteti. Egy doboz (24 pasztilla) ára 1 kor. 20 fill. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Beretvás Tamás gyógyszerésznél Kispést, honnan postán 3 dobozt bérmentve küld.

— **Tehén és üsző díjazást** rendez Magyarbükksőn szeptember 6-án az Alsó-fehérvármegyei Gazdasági Egyesület. A díjazásban csakis a marosújvári járásban lakó gazdák és kisbirtokosok magyar fajta tehenei és üszői részesülnek. 250 korona a díjazás összege.

— **A bizalom** a gyógyulásnak egy fontos előfeltétele. A villamossággal való gyógyítás sikerei mindenütt bizalmat keltettek az idegbajosok körében s ma már általánosan elterjedt a tudat, hogy a villamos gyógy-mód a modern orvosi tudománynak egyik legfontosabb kiegészítő része. Lényeges kérdés azonban az, hol, mikor és miképpen kell alkalmazni megtámadott idegrendszer vagy szervezet gyógyítására a villamosságot. Erre a kérdésre kimerítő s tanulságos választ ad az ingyen könyv, melynek címe: „Értekezés a villamos gyógy-módról” s melyet kívánatra ingyen küld meg bárkinek az Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet

Budapest, Károly-körút 2, felelelet 50 szám. 158 1—1

— **Erő és egészség** jár a jól megválasztott sósborszesz nyomán. Erőt és egészséget ad az Erő-Sósborszesz, amely reuma, csusz, szemgyengeség, viszketőség, hajhullás stb. ellen felülmulhatatlanul jó házászer. T. olvasóink saját érdekükben tegyenek próbát az Erő-Sósborszesz-szel, amely mindenütt kapható 40 filleres próba üvegekben is.

— **Értesítés és kérelem.** Értesítem a tisztelt szülőket, hogy elemi iskolába járó növendékek tanítására a Bethlen-kollégium tanítóképző-intézetének III. és IV. éves tanulói — tanárkari engedély mellett — vállalkozhatnak. Amennyiben a tisztelt szülők elemi iskolás gyermekeik mellé felügyelőt, illetőleg magántanítót óhajtanak alkalmazni, kérem, szíveskedjenek ez ügyben hozzám fordulni, hogy a tanítók kijelöléséről gondoskodhassam. A tanítás a szülői háznál történik, még pedig naponta délután 5—6 óráig. A magántanító díjazása egy növendék után havi öt (5), két növendék után havi nyolcz (8) korona. — Nagyenyed, 1908. augusztus 21. — Fejes Áron, igazgató-tanár.

— **A Krieger-féle Tokaji China-Vasbor** vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a legkitűnőbb készítmény. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg 3 k. 20 fill. Postán küldi Korona Gyógyszertár, Budaesptl Kávin-tér.

— **Osztálysorsjegyet** vásároljunk Bogdány S. bankházában Budapest, Károly-körút 20., mert Bogdány szerencséje páratlan.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapestben, VIII. Főherceg Sándor utca 30 szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott szobákat lehet bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon. 1—

— **A vajasdi tűzkárosultak** részére 1908. június 15-től 1908. július 23-ig adakoztak a következők: gyulafehérvári mészárosok és hentesek multságának jövedelmét beküldi a gyulafehérvári rendőrkapitány 335 k. 38 f., vajasdi körjegyzőhöz közvetlenül küldött összeg 319 k. 90 f., nagyenyedi függetlenségi és 48-as párt multságának jövedelmét beküldi Kárpáti Sándor 120 k., zalatni m. kir. áll. polg. leányiskola multságának jövedelmét beküldi Király Miklós 100 k., Gyulafehérvári Takarékpénztár R.-T. 100 k., nagyenyedi városi tanács gyűjtése 83 k. 05 f., Balázsfalva város gyűjtése 82 k. 70 f., „Alsófehér” szerkesztősége gyűjtése 81 k. 90 f., Magyarigen község 142 k., Felgyógy község 81 k. 02 f., Diómál község 57 k. 40 f., Miriszló és Nyirmező község 46 k. 92 f., Vincenti Miksa Diódról 50 k., Alsófehér szerkesztősége 65 k., Bervei Jónás Adolf szeszgyára Gyulafehérvár 50 k., Csáklya község gyűjtése 31 k. 06 f., a gazdasági

bank tövisi kirendeltsége 30 k., Felgyógy község gyűjtése 26 k., Nagy- és Kiscserged közs. gyűjt. 27 k., Buzásbocsárd és Karácsonfalva község 20 k., Zalutna község 62 k. 20 f., Julia takarékpénztár 50 k., Csombord község 43 k. 06 f., Diód község 26 k. 80 f., dr. Garda Kálmán és özv. Garda Jozsefné 30 k., maroscsucsi körjegyzőség 28 k. 40 f., Poklos község 26 k. 18 f., maroszentbenedeki körjegyzőség 24 k. 82 f., ispánlaci körjegyzőség 18 k., Demeterpatak község 10 k., Monora és Szászpatak községek pénztára 10 k., Csicsóholdvilág és Sorostély község 10 k., Hosszúfalva község előjárósága 10 k., Maroszentkirály község 12 k. 40 f., Oprinka János marosújvári főbíró utján 20 koronát, Léva város közönsége 17 k. 60 f., gyulafehérvári mészárosok és hentesek 19 k., gyulafehérvári képkiallítás jövedelméből 17 k. 40 f., Kiskerek és Szaszesanád községek 10 k., Brassó város tanácsa 5 k., ifj. Kontz Albert szolgabíró Verespatakról 5 k., Detka, Ludas és Hevesugra körjegyzőjétől 3 k., Kunágota község 2 k. 44 f., örményszekesi községi jegyző 2 k., Pojána község (Szeben megye) 1 k. 10 f., kamat a betétpénz után a tövisi gazd. Banktól 13 k. 10 f. Összesen 2326 k. 83 f. Előző hírlapilag elszámolt gyűjtés: 4312 k. 55 f. Eddigi gyűjtés eredménye összesen: 6639 k. 38 f. A gyűjtés tovább foly és az ezután befolyandó összegeket köszönetünk mellett nyilvánosan elszámoljuk. — Tövis, 1908. július 24. Dr. Tókos Géza főszolgabíró.

— **A Felkai konzervgyár** Barta József (Felka, Szepes m.) árjegyzékét a tisztelt hölgyek b. figyelmébe ajánljuk.

— **A Garvens szivattyúk** rendkívül olcsók és csakis elsőrendű minőségűek. A Garvens szivattyút mindenütt ismerik és nagyon el van terjedve. A Garvens gyár Wien, XX/2. Árjegyzékét ingyen és bérmentve küld.

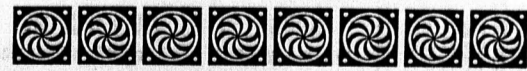
Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Jól érett saját termésű, kitűnő minőségű

csemegeszőlő

kapható napi árak szerint Nagyenyed Szentkirály-utca 114 szám alatt LINGNER GYÖRGY-nél.

NESTLÉ

GYERMEKISZTJE
csecsemők, labbadozók
gyomor-bajosok részére.
A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA
Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban
és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

1804—1908. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye nagyenyedi járásában üresedésben levő magyarlapádi körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A körhöz 11 község 7062 lakossal tartozik.

A körorvos javadalmá 1700 korona fizetés, 300 korona utiátalányból s szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakból áll.

Magyarlapád községben a kolozsvári gyermekmenhelynek telepe van, ez idő szerint 42 gyermek van kihelyezve, a kikért a gyermekmenhely személyenként 6 koronát fizet évenként.

A megválasztandó körorvos köteles a köréhez tartozó községeket 2 hetenként meglátogatni.

Felhivom ennél fogva azon orvostudorokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-ban körülírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb szeptember 15-ig nyújtsák be.

A kellően fel nem szerelt vagy később beadott kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás 1908. évi szeptember hó 21-én Magyarlapád község-házánál fog megtartatni.

A megválasztott körorvos állását legkésőbb 30 nap alatt köteles lesz elfoglalni.

Nagyenyed, 1908. augusztus 5-én.

Inczédy Joksman főszolgabíró.

156 1-1

Sz. 2186—908. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ifj. Ungureán Vazul végrehajtatónak idős Ungureán Vazul társai végrehajtást szenvedők elleni tökéletesítés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbíró) területén levő Kisludas községben és határára fekvő a kisludasi 21 sz. tjkvben A + 8, 10, 11, 12, r. sz. 8940, 687,704, 2025 hr. sz. a. foglalt Ungureán Vazul, ifj. Ungureán Vazul, Russu Erzsébet Burszán Miklósné, kiskoru Russu Agáfia, kiskoru Russu Erzsébet és kiskoru Russu Anna nevére felvett ingatlanokra az árverést 604 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi október hó 15-ik napján délelőtti 10 órakor Kisludas község-házánál megtartandó nyilvános ár

verésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók telekkönyvi tulajdonosok képviselője kivételével tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 60 korona 40 fillért készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-cz 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt ördékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság. Kelt Vizaknán, 1908. évi augusztus hó 5-én.

Korinsky, kir. aljárásbíró.

159 1-1

Végeladás!

Az idény előrehaladottsága és raktáram tulzsufoltsága miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladást

rendezek. — A végeladásra kerülendő cikkek 40 százalékkal a rendes áron alól kaphatók:

Table with 2 columns of items and prices. Items include: 161 drb. női kabát, 133 " férfi, fiu felöltő, 486 " " öltöny, 227 " gyermek, fiu öltöny, 210 " férfi, fiu szövetnadrág, 104 drb férfi, fiu, bőr és szövetnadrág, 30 " " gépész öltöny, 108 " " teli kabát, 62 " " gallér, Orosz fekete utazó bunda.

Miután az árszállítás csak rövid ideig tart, kérem a nagyérdemű közönséget, szükségletét mielőbb beszerezni és oleo áraitól meggyőződni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Berkovics Béla.

160 1-

LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig kiadhatóság

GARVENS-SZIVATTYUK rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség. Kérjen határozottan! Garvens-szivattyut Garvens-művek, WIEN XX/2. Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL ára 70 fillér. A legjobb és legerősebb sóborszesz az ERŐ SÓBORSZESZ ára 2 K, 1 K és 80 fillér. Postán szállítja utánvét mellett a KOSMOS vegyszert és kémiai laboratórium. GYŐR, BAROSS-UT.

Csemege-konzervek BÉLHURUT (hasmenés), gyomorgörcs legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonyagyógyó, kapható gyógyszerészeknél. 5 üveget 8 k-ért bérmentve szállít előkelőbb fűszeresek közvetítésével is a Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESSÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR. Rendkívül kellemes ízű, erősítő, tisztítja a vért. Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerészekben. Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvía-ter.

PLATSCHKEK VILMOS elismert legolcsóbb, legszellőbb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút). RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében BUDAPEST, VII., RAKÓGZI-ÚT 30. készülnek csak elsőrendű művészi kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tű stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkokra stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK a legjókélezebb emesztőpor. Doboza 2 kor. Postal székűlőds "FEHÉR GALAMB" gyógyosztár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93 Kapható minden gyógytárban a drogeriáiban.

Meglepő haladás! FICHTENIN a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fertőzést a lakásban ép úgy, mint mindennemű hernyót, veres leveteltet és egyéb kert- és valeményben kártékony állatokat és azok petéit azonnal megöl. Legmegbízhatóbb védőeszer szunyog és darázs ellen. Használati utasítás szerint való eljárás mellett biztosítjuk a feltétlen eredményt. Versésképviseleők Magyarország részére: DIAMANT és VADAS Budapest, VII., Damjanich-u. 36. - Telefon 21-51.

BOGDÁNY szerencséje páratlan! Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis BOGDÁNY S. fovarosi sorsjegytároló r.-t.-nál BUDAPEST, KÁROLY KÖRUT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 8 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20 Dr. KOVÁCS gyógyutára Budapest, Gyár-utca 17. "Tolltett-útköz" ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejtájt megszüntet. Minden gyógyvertárban és drogeriában kapható. 1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Beretvás TAMÁS gyógyosztár részről BUDAPEST, RAKÓGZI-UTCA 2. Ingyen postal szállítás 8 doboz rendelésnél.

PÁRIS SZÁLLODA Szállodás: Simon Pál Budapest, VI., Váci-körút 25. sz. 100 szoba 9-20 K-ig feljebb. Kiszolgálás: a villanyvilágításal együtt. Fürdő, alopána kávéház, étterem. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hátk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homopatiail rendelő-intézeté ideült betegségekben szenvedők számára Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER szörmeáruil elődragnak és az egész világon el vannak terjedve. Első és legnagyobb mohokár ellen védő rész. -

Van szerencsém a n. é. uri közönség szives tudomására adni, hogy a fővárosban eddig VIII., Rákóczi-út 69. szám alatt 19 évig fennálló **fogműtermemet 1908. év augusztus hó 1-én VII., Erzsébet-körút 29. szám alatt**

fogtechnikai intézetté és laboratoriummá alakítottam át.

Hivatkozva azon kellemes tapasztalásomra, hogy szerzte az országban jó hírnek örvendő nevem, szaktudásom és lelkiismeretem révén szerencsém van a legkényesebb uri közönség bizalmát bírni. Ez ambíciózónált majd két évtized óta, hogy modernizált intézményrel a fogtechnika összes specialitásaival remekelhessek részükre.

Alsó-Fehér vármegye n. é. uri közönségének általam 12 év óta teljesített szolgálataim bő tapasztalást nyújtott, hogy szives bizalmukkal tovább is kintűntessenek, melyet igyekezni fogok a jövőben is lelkiismeretesen gondozni.

Hogy ennek ezután is pontosan megfelelhessenek, kérésrel fordulok azon egyénekhez, kiknek a fogtechnikában előforduló szükséglet mutatkozik és engem jövedelem alkalmával igénybe óhajtanak venni, hogy legyenek szivesek fent irt intézetemhez czimezve engem arról előre értesíteni. Viszont én is jövedelem pontos idejét fogom velük szivesen tudatni. Mert azáltal, hogy ezen érintkezésünk megtörténik, a munka érdekében nagy szolgáltatást tettünk.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Prohászka Sándor,

fogtechnikai intézet és laboratorium tulajdonos.
139 5-20

Lakház és szőlő eladó!

Felszeg-utca 3. szám alatt 3 szoba, konyha, veranda és pincze, a szőlő a Gálprikk hegyen van.

Értekezni lehet a tulajdonosnál, **Mészáros Gyula** gazdatisztnél **Háporton**, u. p. M.-Lapád. 153 2-2

Sz. 4904—1908. tkvi.

Hirdetmény kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság által tekintettel arra, hogy Marian Paraszka végrehajthatónak, Marian Szilveszter a Jánosé és társai elleni végrehajtási ügyében 102 kor. tőke s jár. kielégítése végett végrehajtást szenvedő Marian Szilveszternek az intregáldi 93 sz. tkvben A + 5 rsz. 910/1 hrsz. fekvőjére 5 kor., 6 rsz. 918 hrsz. fekvő 19 kor., 8 rsz. 944 hrsz. 95 kor., 10 rsz. 956, 957 hrsz. 120 kor., 11 rsz. 971/1 hrsz. 13 kor., 12 rsz. 978 hrsz. 10 kor., 16 rsz. 1004/4 hrsz. 3s 1062 hrsz. 125 kor., 17 rsz. 1012, 1013, 1014 hrsz. 400 kor., 19 rsz. 1051/2 hrsz. 13 kor., 20 rsz. 2055 hrsz. 53 kor., 21 rsz. 1077 hrsz. 3 kor., 22 rsz. 1140 hrsz. 12 kor., 23 rsz. 1147 hrsz. 12 kor., 24 rsz. 2715 hrsz. 19 kor. és 25 rsz. 3971 hrsz. ingatlanra 4 kor. kikiáltási árban elrendelt s 1908. évi június hó 5. napján megtartott árverés közt legtöbbet ígérők Nisztor János lui Vaszilia 111 kor. 30 fill., Nisztor Szilveszter 481 kor. 30 fill., Nisztor Juon lelkész 491 kor. 63 fill., Bogdán Simon 76 kor. 90 fill. és Herbea Geraszin 12 kor. 20 fill. vételért benem fizették s így az árverési feltételeknek eleget nem tettek, Marian Paraszka és özv. Naricza Gedorné kérelmére a végrehajt. törv. 185. §-a értelmében, vevő Nisztor János lui Vaszilia, Nisztor Szilveszter, Nisztor Juon lelkész, Bogdán Simon és Herbea Geraszin terhére amennyiben a befolyt 84 kor. 30 fillér bánatpénz elvesztése s ennek az ujabbi vételár-

hoz csatolása kimondatik, a visszarverés a fent kintűntetett ingatlanokra az itt megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az árverés **1908. szeptember hó 9-én** délelőtt 10 órakor Intregáld községhezánál fog megtartatni a következő feltételek alatt:

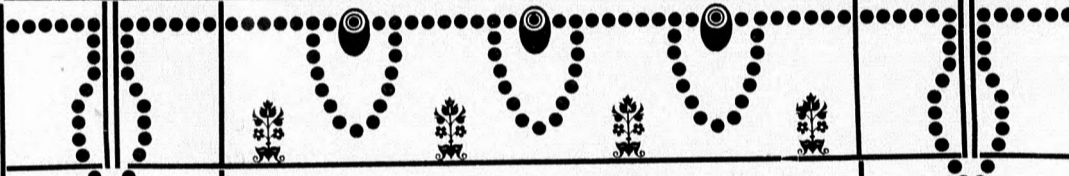
1. Korábbi vevők az árverésen részt nem vehetnek.
2. Az árverezni szándékozók végrehajtható kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10% készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.
3. Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre volta után 3 egyenlő részletben 15, 30 és 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 5% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál lefizetni.
4. Ha korábbi vevő Nisztor Juon lui Vaszilia, Nisztor Szilveszter, Nisztor Juon lelkész, Bogdán Simon és Herbea Geraszin jelen kérvényért megállapított 10% ujabbi költségek megfizetésén kívül a feltételeknek teljesen eleget teend, az új árverés felfog függesztetni.
5. A bánatpénz az utolsó részletbe be fog számíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi hatóságúal és Intregáld község előljárásiágánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Nagyenyed, 1908. évi július 29.

Weiner Sándor,
kir. jbró.

152 1-1

	
Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár P.-t. Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.	
Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapirokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.	Vásárol és elad értékpapirokat.
Letétbe elfogad értékpapirokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.	Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttal le.	Állandó betétet 5% kamatláb mellett fogad el.
Nyitva áll hétköznapi d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitünő minőségű és legnagyobb szilárdságú

Portland-és Román-Cement

nagyban. és kicsinyben olcsó áron kapható:
Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárnyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.